

UiT Norges arktiske universitet

NORGES ARKTISKE UNIVERSITETSMUSEUM

RAPPORT MARINARKEOLOGISK REGISTRERING

Dato: 23.06.2020

Saksnr.: 20/1253

Sted: Pundslett

Kommune: Vågan, Nordland fylke

Bakgrunn:

Norges arktiske universitetsmuseum (UM), tidligere Tromsø Museum-Universitetsmuseet, fikk oversendt fra konsulentfirma Multiconsult 04.03.2020 kopi av søknad til Fylkesmannen om utfylling i sjø ved Nordlaks sitt eksisterende anlegg på Pundslett i Vågan kommune (Fig. 1 og 2). Søknaden omfatter utfylling i sjø til utvidet næringsareal ved tiltakshaver Nordlaks Oppdrett AS sitt anlegg på Pundsletta.

Utfyllingsområdet omfatter fjæresonen og grunne sjøareal langs sørsiden av Pundslettvågen, et område kjent for langvarig sjørettet bosetting og andre aktivitet. Det finnes bl.a. en automatisk fredet lokalitet ved Fagerbakken (ID 8790) på nordsiden av Pundslettvågen med spor etter gårdsbosetning fra jernalder og middelalder. Fagerbakken er også et eldre havn med steinkai, brygger og eldre naust (Fig. 3 og 4).

Både på grunn av potensiale for automatisk verne marine kulturminner i tiltaksområdet i sjø og tiltakets omfang ble det varslet 18.03.2020 behov for marinarkeologisk registrering etter kulturminnelovens §9 for å avklare forholdet til kulturminner under vann.

Registrert av: Stephen Wickler, forsker / marinarkeolog

Orientering: Tiltaksområdet ligger langs Pundslettvågen på nordsiden av Årsteinen sørøst for tettsted Digermulen lengst sør i Raftsund.

Områdebeskrivelse (kulturmiljø, bygningsmiljø, urørt, etc.):

Tiltaksområdet omfatter en strekning av strandlinjen som er preget av flere tidligere tiltak med bl.a. utfylling til Nordlaks eksisterende anlegg i øst, veiutfylling langs skråningen ned til fjæra og et kaianlegg bygd på jernpæler med tilhørende brygge på vestlig grense av omsøkte ny utfylling i sjø (Fig. 5). Det finnes en god del moderne avfall og skrot i fjæra, både fra bebyggelse og industrivirksomhet. Avfallsdumping er mest konsentrert ved utløp av en liten bekk lengst øst i tiltaksområdet med batterier og jern- og andre metall skrøt. Sjøpøl tilknyttet litt eldre husholdningsavfall fra etterkrigstiden er spredt langs indre fjæra over mesteparten av tiltaksområdet med porselen og andre type keramikkskår, glassflasker og andre glassfragmenter, garnsøkker, murstein og jernskrøt (Fig. 6). Avfall og spor etter avfallsbrenning er

også tydelig ved kaianlegg med brygge (Fig. 7). Mengde med søppel minker betraktelig i ytre fjæra, som er dekt av et tett tangbelte.

Terreng / bunnforhold:

Strandlinjen består av steiner med en torvkant i øst og store steinblokker lenger vest, delvis fra veifyllingen (Fig. 8). Det er mest stein i indre fjæra, som er blandet med grove grus. Ytre fjæresonen har en blanding av stein og grus med grå sand og litt mudder (Fig. 9). Mesteparten er dekt av et tett tangbelte. Sjøbunnen utenfor fjæra er slett med grå sand.

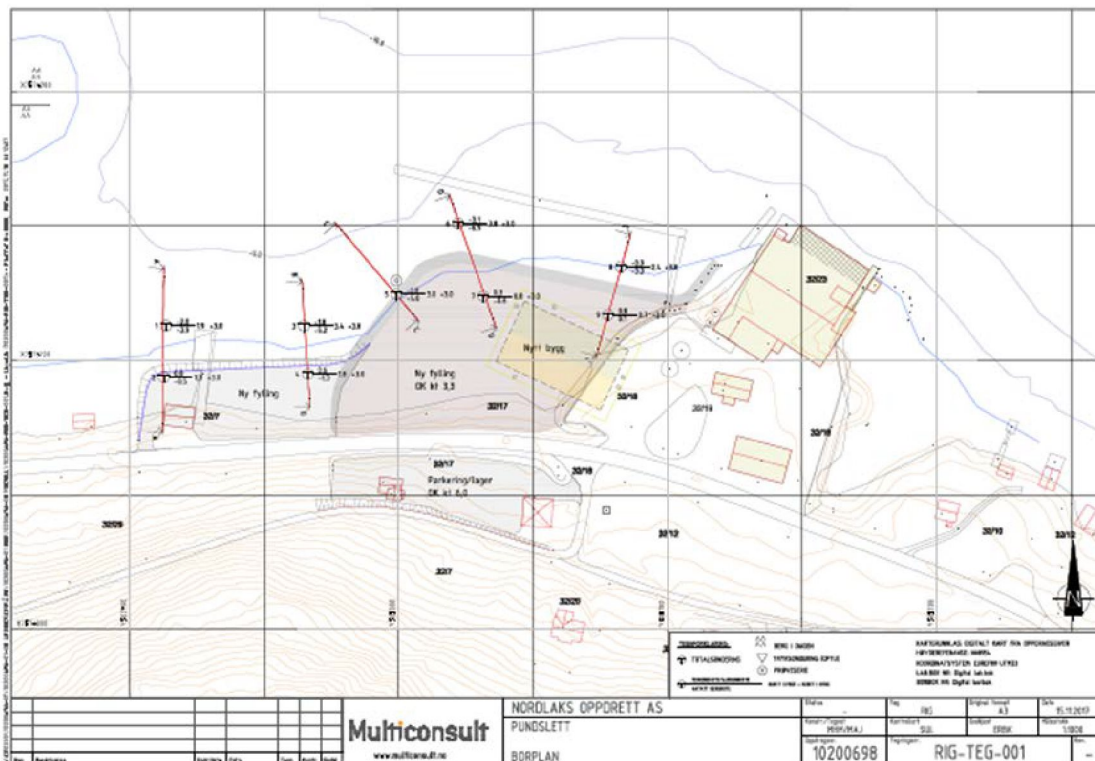
Undersøkelse (praktisk gjennomføring og registrerte funn):

Befaring av tiltaksområdet ble gjennomført langs strandlinjen og i fjæra på maksimum lavvann 23.06.2020. Mesteparten av utfyllingsområdet var tørrlagt med god sikt ned til sjøbunnen lenger ut i sjøen. Et tett tangbelte i ytre fjæresonen forhindret registrering av overflaten her. Undersøkelsen påviste ikke automatisk fredete eller vernet kulturminner innenfor det omsøkte utfyllingsområdet tilknyttet utvidelse av eksisterende industrianlegg. Det ble kun registrert moderne avfall knyttet til bosetting i etterkrigstid og moderne næringsaktivitet dumpet i fjæra.

Resultat: Ingen automatisk fredete kulturminner eller andre funn av kulturhistorisk betydning registrert i fjæresonen / sjø.

Funn: Ingen eldre funn.

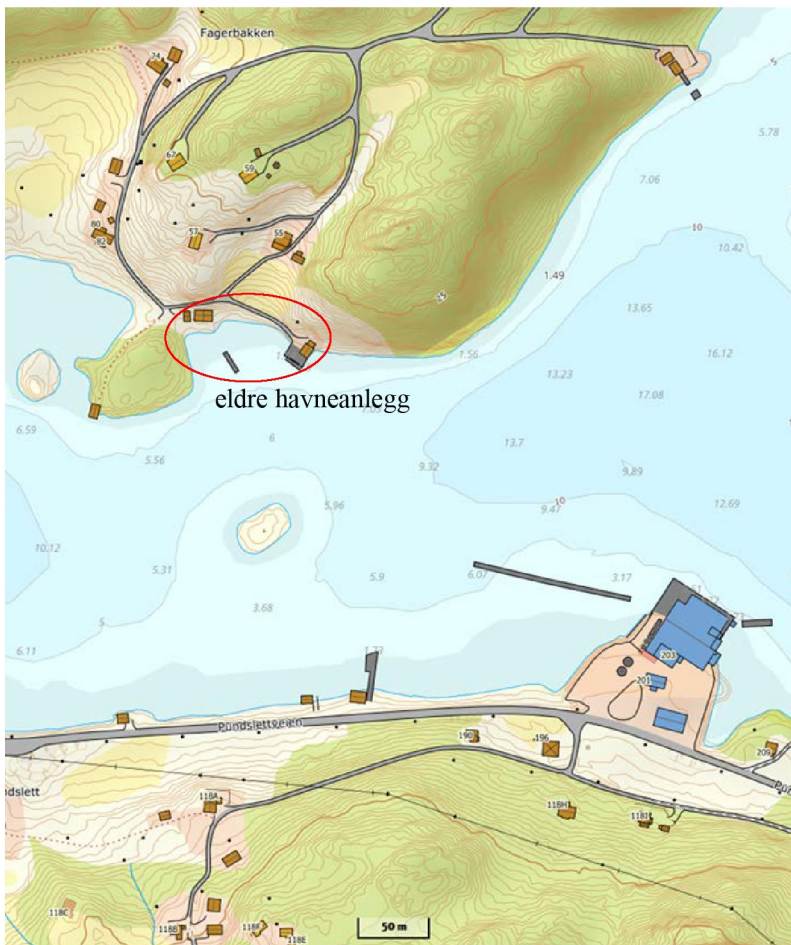
Vurdering av saken: (Ingen konflikt, direkte konflikt, skade) Ingen konflikt med fremtidig tiltak.

Figur 1. Kart fra Multiconsult som viser omsøkte utfyllingsområdet i sjø med borplan fra grunnundersøkelsen.

Figur 2. Ortofoto som viser avgrenning av tiltaksområdet i sjø.

Figur 3. Oversiktskart over Pundslettvågen og tiltaksområdet med dybdekoter.

Figur 4. Utsikt over eldre havneområde ved Fagerbakken med tiltaksområdet på sørsiden av Pundslettvågen i bakgrunnen (mot SØ).

Figur 5. Utsikt over tiltaksområdet sett fra utfylling på eksisterende anlegg til Nordlaks (mot V).

Figur 6. Husholdningsavfall og andre søppel dumpet i indre fjæra.

Figur 7. Avfall dumpet og brent i fjæra ved kai og brygge anlegg (mot NNV).

Figur 8. Utsikt over fjæra i tiltaksområdet sett fra østlig del (mot V).

Figur 9. Utsikt over ytre fjæra fra eksisterende Nordlaks utfylling (mot SV).